

Чи можна на період окремого виконання бюджету сплачувати в.о. старост зарплату з бюджетів рад, що приєднались до місцевої ради, яка є адміністративним центром об'єднаної територіальної громади? З бюджету якої ради виплачується зарплата протягом шести місяців секретарю та голові місцевої ради, що реорганізується при створенні ОТГ?

Детальні роз'яснення щодо цих питань підготували Яніна Казюк, координатор з фінансової децентралізації, та Світлана Демиденко, експерт Групи з фінансового моніторингу Центрального офісу реформ при Мінрегіоні (за підтримки Програми «U-LEAD з Європою»).

Чи можна на період окремого виконання бюджету сплачувати в.о. старост зарплату з бюджетів рад, що приєднались до місцевої ради, яка є адміністративним центром ОТГ?

Відповідно до статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» старостинський округ - частина території об'єднаної територіальної громади, утвореної відповідно до [Закону України](#) «Про добровільне об'єднання територіальних громад», на якій розташовані один або декілька населених пунктів (сіл, селищ), крім адміністративного центру об'єднаної територіальної громади, визначена сільською, селищною, міською радою з метою забезпечення представництва інтересів жителів такого населеного пункту (населених пунктів) старостою.

Згідно із статтею 54 вищезазначеного закону, організація виконання рішень сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень сільського, селищного, міського голови на території відповідного старостинського округу та здійснення контролю за їх виконанням належить до повноважень старости.

Староста є виборною посадовою особою місцевого самоврядування та членом виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради за посадою (стаття 141 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»)

У селах, селищах, в яких знаходилися органи місцевого самоврядування територіальних громад, що об'єдналися, обов'язки старости до обрання на перших виборах старости виконує особа, яка здійснювала повноваження сільського, селищного голови відповідної територіальної громади до об'єднання (пункт 3 Розділу IV «Прикінцеві положення» Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»).

Таким чином особа, яка виконує обов'язки старости, є посадовою особою місцевого самоврядування ради об'єднаної територіальної громади, а не сільських, селищних рад, що приєдналися. Тому в.о. старости включається до загальної чисельності апарату (на підставі якої формується штатний розпис установи) та персонального складу виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади.

Джерелом формування фонду оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування є місцевий бюджет (стаття 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»).

Оскільки в.о. старости входить до штатної чисельності ради об'єднаної територіальної громади, то заробітна плата йому виплачується із бюджету ОТГ.

В зв'язку з цим, в період окремого виконання бюджету заробітна плата в.о. старости не може виплачуватися із бюджетів рад, що приєднуються, оскільки він не в їхньому штаті. Проте із бюджетів цих рад можна спрямувати трансферт до бюджету ОТГ для забезпечення оплати праці в.о. старост, оскільки відповідний ресурс на зазначені видатки залишився в бюджетах рад, що приєднуються, а в.о. старости представляє інтереси сіл, селищ відповідних рад.

Питання міжбюджетних відносин між місцевими бюджетами регламентується статтями 93 та 101 Бюджетного кодексу України, а саме:

- стаття 93 Бюджетного кодексу України:

Місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету.

Передача коштів між місцевими бюджетами здійснюється на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною із сторін, і укладання договору.

- стаття 101 Бюджетного кодексу України:

Місцеві ради можуть передбачати у своїх бюджетах такі види міжбюджетних трансфертів:

- субвенції на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування;
- субвенції на виконання інвестиційних проектів, у тому числі на будівництво або реконструкцію об'єктів спільного користування;
- дотації та інші субвенції.

Умови надання субвенцій, зазначених у цій частині статті, визначаються відповідним договором сторін, якщо інше не встановлено цим Кодексом.

Зокрема, на вказані цілі можна передбачити з бюджетів рад, що приєднуються, дотацію для бюджету об'єднаної територіальної громади, оскільки умови надання субвенцій, крім прийнятих рішень кожною місцевою радою, передбачають і укладання договорів. Водночас законодавство дозволяє місцевим радам самостійно визначатися щодо виду міжбюджетного трансферту.

Звертаємо увагу об'єднаних територіальних громад, перші вибори яких пройдуть 29 квітня (відповідно до постанови ЦВК від 16.02.2018 № 24; інформація щодо переліку ОТГ [ТУТ](#)

) та протягом 2018 року, що згідно з пунктом 6 Розділу IV «Прикінцеві положення» Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» у 2018 році, як виняток з положень [частини дев'ятої](#)

статті 8 цього Закону сільські, селищні, міські ради, що увійшли до складу об'єднаною територіальною громади у 2018 році, мають право прийняти рішення щодо затвердження бюджету об'єднаної територіальної громади на 2018 рік, який включатиме показники бюджетів відповідних територіальних громад, що об'єдналися.

У разі прийняття рішення щодо затвердження такого бюджету об'єднаної територіальної громади на 2018 рік, приймаються рішення про втрату чинності рішеннями про бюджет відповідних територіальних громад, що об'єдналися.

Тобто, об'єднана територіальна громада може виконувати єдиний бюджет до завершення бюджетного періоду, про переваги якого, порядок дій для організації такого бюджетного процесу та можливості, які відкриваються перед новоствореною громадою, можна ознайомитися [ТУТ](#).

При формуванні єдиного бюджету ОТГ уникне проблеми, що піднімається у запитанні, та потреби у здійсненні міжбюджетних трансфертів між бюджетами громад, що об'єднуються, за необхідності перерозподілу ресурсів.

З бюджету якої ради виплачується середня зарплата протягом шести місяців секретарю та голові сільради, що реорганізується при створенні ОТГ?

Відповідно до статті 118 Кодексу законів про працю України працівникам, звільненим від роботи внаслідок обрання їх на виборні посади (...), надається після закінчення їх повноважень за виборною посадою попередня робота (посада), а при її відсутності - інша рівноцінна робота (посада) на тому самому або, за згодою працівника, на іншому підприємстві, в установі, організації.

Працівник, обраний на виборну посаду, звільняється з попередньої роботи, як правило, на підставі п.5 ст. 36 КЗпП України. У трудовій книжці робиться запис: «Звільнений за п.5 ст. 36 КЗпП України у зв'язку з переходом на виборну посаду».

Аналогічна за змістом гарантія передбачена й абзацом 1 частини 2 статті 33 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», а саме: депутату місцевої ради, який працював у раді на постійній основі, після закінчення таких повноважень надається попередня робота (посада), а за її відсутності - інша рівноцінна робота (посада) на тому

самому або, за згодою депутата, на іншому підприємстві, в установі, організації.

У разі неможливості надання відповідної роботи (посади) на період працевлаштування за колишнім депутатом місцевої ради зберігається, але не більше шести місяців, середня заробітна плата, яку він одержував на виборній посаді у раді, що виплачується з відповідного місцевого бюджету. У разі, якщо колишній депутат місцевої ради має право на пенсійне забезпечення або йому призначена пенсія за віком, по інвалідності, у зв'язку із втратою годувальника, за вислугу років відповідно до закону, за ним не зберігається середня заробітна плата, яку він одержував на виборній посаді в раді.

Згідно з пунктом 5 статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» на сільських, селищних, міських голів поширюються повноваження та гарантії депутатів рад, передбачені законом про статус депутатів рад, якщо інше не встановлено законом.

Секретар сільської, селищної, міської ради працює в раді на постійній основі. Секретар ради обирається радою з числа її депутатів на строк повноважень ради за пропозицією відповідного сільського, селищного, міського голови (статті 50 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Тобто на сільського голову та секретаря сільської ради поширюються норми частини 2 статті 33 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад».

Відповідно до пункту 2 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» повноваження сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, завершуються в день набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

Таким чином, повноваження сільського голови та секретаря закінчуються в день набуття сільською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою. У зв'язку з цим, закінчуються в цей день і їх трудові відносини з даною установою.

Підприємство (установа, організація), з якого працівник звільнився у зв'язку з його обранням на виборну посаду, має бути готовим до виконання обов'язку щодо надання раніше звільненому працівникові тієї самої або іншої рівноцінної роботи. Невиконання підприємством такого обов'язку не тягне за собою відшкодування працівникові неодержаного заробітку, оскільки це не передбачено законодавством. Водночас норми частини 2 статті 33 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» передбачають збереження за депутатом місцевої ради на період працевлаштування середньої заробітної плати, яку він одержував на виборній посаді в раді і яку виплачують за рахунок місцевого бюджету.

Розглянемо кілька варіантів такої ситуації.

Варіант 1. Бюджети територіальних громад, що об'єдналися, виконуються окремо до закінчення бюджетного періоду (пункт 9 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»). Бюджет об'єднаної територіальної громади розробляється з урахуванням особливостей підготовки місцевих бюджетів, визначених бюджетним законодавством (пункт 10 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»).

Якщо повноваження рад, що приєдналися, закінчилися в період окремого виконання їхніх бюджетів, то свої зобов'язання щодо виплати середньої заробітної плати сільським головам та секретарям ради за умови неможливості надання попередньої або рівноцінної роботи вони мають забезпечувати за рахунок відповідних сільських бюджетів.

Варіант 2. Згідно з пунктом 3 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» об'єднана територіальна громада є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною такою об'єднаною територіальною громадою.

Тому якщо повноваження рад, що приєдналися, закінчилися після закінчення бюджетного періоду, то зобов'язання рад, що увійшли до складу об'єднаної громади, щодо виплати середньої зарплати протягом шести місяців (згідно частини 2 статті 33 ЗУ "Про статус депутатів місцевих рад") секретарю та голові сільради, має забезпечувати рада, що обрана об'єднаною територіальною громадою, за рахунок відповідного місцевого бюджету – бюджету ОТГ (оскільки бюджети приєднаних рад

після закінчення бюджетного періоду не формуються).

Варіант 3. Варто зазначити і такий варіант, коли сільська рада із сільського бюджету здійснила виплати лише, наприклад, протягом двох місяців та її повноваження припинилися, тоді її зобов'язання щодо продовження виплат ще протягом чотирьох місяців має забезпечити рада, що обрана об'єднаною територіальною громадою, з відповідного місцевого бюджету – бюджету ОТГ.

[Джерело](#)